

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset på Holmen 2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

På klyngeniveau har der været fokus på det sproglige læringsmiljø, hvor der især er blevet kigget på måltiderne. Klyngens samlede personalegruppe har deltaget i foredrag og kompetenceudvikling.

I klyngens sprognetwork, køkkennetwork og network for faglige fyrtårne er der arbejdet med metoder fx pædagogisk analyse (særligt opretholdende faktorer), der efterfølgende er faciliteret for de øvrige personale.

Der har i Børnehuset på Holmen været særligt fokus på de interne overgange i fht. at skabe gode og trygge overgange for børnene, når de skifter fra vuggestue til børnehave.

Pædagogisk udvalg, faglige fyrtårne og PL har været tovholdere på det systematiske og didaktiske arbejde med overgange.

Disse to fokusområder er fremhævet i nærværende evaluering.

Derudover har der været fokus på:

Børn i udsatte positioner, inkluderende fællesskaber, demokratiske processer; særligt selv- og medbestemmelse og børneperspektivet; særligt spejling.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I Klynge IBA er der et vedvarende fokus på det systematiske arbejde med evaluering. Dette arbejde understøttes både i ledelsesteamet, i de forskellige faglige network og i enheder.

I Børnehuset på Holmen har der været arbejdet meget med selvevaluering. Særligt arbejdet med de små børnegrupper har været i fokus i fht. at tilpasse praksis, foretage de små men nødvendige justeringer, der

hele tiden kan hjælpe til en bedre pædagogisk og målrettet praksis. Denne evaluering har ikke haft fokus på skriftlighed.

Der arbejdes fortsat med skemaer for pædagogisk planlægning, hvor stuerne kort redegør for den kommende tids overordnede pædagogiske ramme for fx arbejdet med et bestemt tema eller særligt fokuspunkt. Skemaerne har en direkte kobling til Den styrkede pædagogiske læreplan.

Personalet er for nyligt introduceret til et evalueringsredskab, vi kalder "Evaluering – Basic". Et simplificeret skriftligt arbejdsdokument, der relativt nemt og hurtigt kan tage personalet igennem en refleksion og evaluering – over en pædagogisk aktivitet, en legesituation, en konflikthåndtering, et tema m.m. Det er tanken fremadrettet, at personalet arbejder med "Evaluering – Basic", der samles i en fælles mappe. Disse vil danne grundlag for et videre – og systematisk arbejde i Faglig Fyrtårns-gruppen og på sigt blive en del af den samlede evaluering af praksis jf. nærværende evaluering af den pædagogiske læreplan.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

De vedvarende koblinger til vores lokale skriftlige læreplan har haft en tråd igennem Faglig Fyrtårns-gruppen, til pædagogisk udvalg og videre til personalemøder. De har taget afsæt i flere forskellige sammenhænge, der fx er kommet til veje gennem personalets opmærksomhedspunkter, observationer, forældrehenvendelser, pædagogisk tilsyn, fælles temaer i klyngen/fra ledelsesteamet - eller andet.

Der er lavet smtter på anbefalinger fra pædagogisk tilsyn, der naturligt vil føre til en justering/tilpasning i vores lokale pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Overgange:

Der har været et fortsat fokus på de interne overgange i vores hus med henblik på det systematiske arbejde, der ligger i at opretholde og formidle overordnede rammer for overgange således, at alle børn, i videst muligt omfang, er sikret de samme muligheder. Med evalueringen af dette har vi været optaget af at afdække:

- 1) Hvorvidt systematikken er opretholdt?
- 2) Har det været muligt, indenfor de fastsatte rammer, at tage individuelle hensyn, så frem det findes nødvendigt?
- 3) Hvordan opleves overgange ud fra et børneperspektiv?
- 4) Hvordan opleves overgange ud fra et forældreperspektiv?

Sproglige læringsmiljø under måltider:

På klyngeniveau har der været et fælles fokus på det sproglige læringsmiljø under måltiderne. Medarbejderne har været igennem forskellige læringsforløb og har derefter arbejdet lokalt med at implementere nye tiltag.

Evalueringen har skulle bidrage til at skabe klarhed over, hvordan medarbejdernes egen læreproces er kommet i spil i forhold til at tilrettelægge sproglige læringsmiljøer for børnene under måltiderne, herunder formidling og oplæring til nye medarbejdere.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Overgange:

Vi har kigget på TOPI og sammenholdt de data, som indtastningerne fra både afgivende- og modtagende stue viser. Vi har primært lavet en nærmere analyse der, hvor der fremgik afvigelse hen imod mindre trivsel.

Vi har arbejdet med skriftlig videns overdragelse, hvor afgivende stue udfylder; herunder smtte' r og handleplaner. Indholdet forelægges forældre og modtagende stue.

(fremadrettet anvendes "dialogvurdering" i Hjernen og Hjertet)

Vi har arbejdet med sprograppen, der udfyldes (eller genudfyldes) i umiddelbar sammenhæng med overgangen.

Overgange har været punkt sat på møder i hhv. Faglig Fyrtårnsgruppen, Pædagogisk Udvalg og til forælderdrøsmøder.

Sproglige læringsmiljø under måltider:

Alle stuer/grupper har lavet en smtte i forhold til særligt fokuspunkt, de gerne ville arbejde med. På forskellige p-møder er smtte'n genbesøgt og medarbejderne har formidlet indsatser og tiltag samt effekten heraf. Stuerne har, sammen med smtte'n, arbejdet med "opretholdende faktorer" (Thomas Nordahl), for derigennem at have blik for den dynamiske proces.

Sprogtrappen var tiltænkt som data, men det viste sig, at vi ikke var langt nok i processen (for fuld implementering af denne) til at kunne anvende de data kvalificeret.

Klyngens sprogetværk har arbejdet systematisk med temaet på netværksmøder.

Vi har benyttet et forældremøde i institutionen på at introducere forældrene for arbejdet med det sproglige læringsmiljø under måltidet og efterfølgende haft opsamling på forældrerådsmøde med feedback ud fra forældreperspektivet.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Overgange:

Vi skal være opmærksomme på, at der altid er noget på spil for børnene og overgange kan medføre både stagnation og udvikling. Når vi husker at anlægge børneperspektivet, er vi også mere åbne og lydhøre for børnenes indflydelse.

Vi er blevet opmærksomme på at sætte særligt fokus på følelsesmæssig-, social- og fysisk inklusion i overgangene samt, at den proces allerede starter ved de indledende skidt hen imod en overgang og frem til, at barnet er fuldt etableret medlem af det nye fællesskab.

Processen fordrer en løbende dialog mellem de involverede parter omkring børnene; pædagogerne og forældrene.

Sproglige læringsmiljø under måltider:

Vi er blevet klogere på vores egen rolle som samtalepartner og hvordan positionen som denne skal være dynamisk. Der skal anlægges et blik for hvilken position, der, i en given kontekst, bedst fordrer børnenes aktive sproglige deltagelse. Herunder gælder også at medvirke til at gøre andre børn til attraktive samtalepartnere.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Overgange:

Der er kommet en anden prioritering ind i overgange i forhold til opstartssamtale med forældrene og deltagelse/fysisk tilstedeværelse i opstarten.

Samarbejdet på tværs og derigennem barnets besøg hos det nye fællesskab er sat ind i planlægningen mere langsigtet. Dette er bl.a. blevet nemmere efter, at PL i samarbejde med udvalgte medarbejdere udarbejder en prognose, der angiver en forventet dato for overgang i meget bedre tid.

Der er sat fokus på, at vi fremover arbejder mere målrettet, i samarbejde med forældrene, med overgangskompetence hos børnene fx selvhjulpenhed, selvstændighed, tålmodighed, vedholdenhed, gå-på-mod og lyst til at lære samt, at møde barnet på en måde, der giver mulighed for at udfolde disse kompetencer.

Der er sat fokus på, at vi fremover arbejder mere målrettet med overgangsobjekter, der kan bidrage til at skabe mere sammenhæng for børnene fx fysiske objekter, historier og bøger, sanglege og rollelege.

Sproglige læringsmiljø under måltider:

Vi er blevet endnu mere opmærksomme på det kontinuerlige blik på den aktuelle børnegruppe, så de tiltag, der arbejdes med, harmonerer med gruppens behov og nærmeste udviklingszone.

Vi er opmærksomme på, at der kan være noget på spil fx i forhold til at imødekomme børnenes selvbestemmelse og have pædagogiske overvejelser til grund for faste pladser.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Der har løbende været et punkt på dagsordenen til forældrerådsmøder, under overskriften ”den (styrkede) pædagogiske læreplan. Her har både leder, medarbejderrepræsentanter og forældre været i dialog om fx temaer eller særlige emner fra læreplanen.

Nærværende evaluering vil blive gennemgået med forældrerådet, med særligt fokus på de erfaringer, vi har gjort os og de tiltag, det har inspireret os til.

Et stort fokuspunkt i forældrerådet (på anledning af leder/personale) er under overskriften ”forældresamarbejdet”, med henblik på at styrke samarbejdet, skabe gode overgange og i det hele taget skabe de gode betingelser for børnenes trivsel.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Pædagogisk tilsyn pegede på, at vi med fordel kunne kaste et blik på, hvordan vi kunne minimere, at børnene havnede i en ”venteposition”. Der var særlige tider på dagen, hvor rammerne gjorde, at børnene kom i en afventende position; hvor justeringer af læringsmiljøet i stedet kunne gøre børnene til aktive deltagere i den givne kontekst. Det blev afdækket, hvornår på dagen, disse ”ventepositioner” forekom, der blev lavet smtte/handleplan på det og gennemgang på p-møde. En KIDS analyse pegede dog på, at der var et fortsat rum for forbedring. ”ventepositioner” og underforstået læringsmiljøer, vil derfor blive et fremadrettet fokuspunkt.

Vi kommer også til at fokusere på læringsmiljøet i fht. overskriften ”krop, motorik og leg”. Med afsæt i en generel opmærksomhed på, at de yngste skoleelever mangler grundlæggende motoriske færdigheder samt et øget pædagogisk fokus på børns leg, vil der blive arbejde tematisk med det. Børnehave-afdelingen er allerede i gang med et projekt i samarbejde med en ressourcepædagog og erfaringer og læring herfra vil blive bredt videre ud til både personale- og forældregruppen.

Som en del af dette vil der også blive arbejdet med at gøre dele af personalegruppen til ”ambassadører” i fht. ”børns seksuelle udvikling og adfærd”.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Siden sidste evaluering er der gradvist sket en forbedring i fht det systematiske evalueringsarbejde i huset. Der har været en overvægt af mere refleksive tilgange til evaluering, med tendens til at blive isoleret til den enkelte medarbejder (selvevaluering) eller de enkelte stuer.

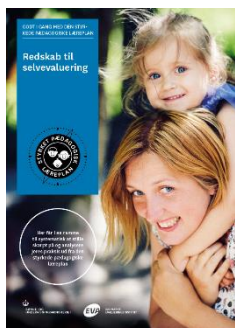
Fremadrettet sætter vi fokus på mere af den skriftlige evaluering, således at vi kan arbejde relevant og databaseret med vores pædagogiske udvikling. Jf b.la. tiltaget med ”Evaluering – Basic”.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil tilpasse/justere i vores lokale pædagogiske læreplan gennem analyse af data – fra pædagogisk tilsyn, TOPI, Sprogtrappen, Forældreråds-perspektivet, "Evaluering – Basic" og nærværende evaluering.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC